

QORTI TAL-MAGISTRATI (MALTA)

**MAGISTRAT DR.
MICHAEL MALLIA**

Seduta tat-12 ta' Frar, 2009

Avviz Numru. 201/2007

Brian Camilleri ID numru 117158 (M)

vs

Henry J Borg

II-Qorti,

Rat ir-rikors ipprezentat mill-attur fit-3 ta' Lulju, 2007 fejn talab lil din il-Qorti li tikkundanna lill-konvenut li jhallas is-somma li għandha tigi likwidata minn din l-Onorabbi Qorti, li ma teċcedix hamest elef lira Maltin (Lm5,000) bhala danni ghall-malafama b'applikazzjoni tal-Art. 28 tal-Ligi ta' l-Istampa (Kap 248 tal-Ligijiet ta' Malta), u dana billi dak illi huwa ddikjara fl-ittra datata 8 ta' Gunju 2007 (Dok A) apparti illi huwa inveritjer, huwa libelluz, malafamanti u offensiv fir-rigward tar-riktorrenti.

Bl-ispejjez kontra l-konvenut li gie ngunt għas-subizzjoni.

Kopja Informali ta' Sentenza

Rat ir-risposta pprezentata mill-konvenut Henry J Borg fit-30 ta' Lulju 2007 fejn espona:

Illi t-talba tar-rikorrent għandha tigi respinta bl-ispejjez stante d-dikjarazzjoni magħmula mill-esponent fl-ittra tieghu tat-8 ta' Gunju 2007 hija sostanzjalment veritiera u għalhekk ma tammontax għal dikjarazzjoni libelluza, malafamanti u/jew offensiva fil-konfront tar-rikorrent Brian Camilleri kif rikjest mill-ligi.

Illi minghajr pregudizzju għas-suespost, l-ittra ta' l-esponent kienet wahda privata indirizzata lil persuna partikolari b'referenza għal tilwima civili ta' natura. Għaldaqstant, l-ingurja allegata – jekk kellha tirrizulta li saret – hija wahda insignifikattiva ghall-ahhar u dan għandu jigi rifless fil-kumpens li dina l-Qorti tista' talvolta tikkundanna lill-intimat ihallas.

Salv eccezzjonijiet ulterjuri.

Semghet ix-xhieda bil-gurament;

Rat l-atti u d-dokumenti kollha tal-kawza;

Ikkunsidrat:

Illi z-zewg partijiet f'din il-kawza jokkupaw ambjenti fil-Mosta Technopark. L-attur huwa *Managing Director* tal-kumpanija *FAL Malta* u tokkupa s-sular t'isfel, waqt li l-konvenut huwa Direttur tas-socjeta' *Sicons Opto-Products Malta* u tokkupa s-sular sovrastanti. Iz-zewg ambjenti huma accessibili minn bieb principali li għandu serratura awtomatika, li tista' tinfetah mill-ambjenti tal-kumpaniji fuq imsemmija. Meta xi hadd ikun irid johrog, hemm *switch* fuq in-naha ta' gewwa illi jattiva 'solenoid' sabiex jinfetah il-bieb b'mod elettroniku. Jidher illi fuq medda ta' xi zmien kien qed isir hsara lil din is-serratura. Minkejja li xi haddiema ppruvaw isewwuha xorta baqghet bil-hsara, sakemm fl-ahhar gie mqabbad tekniku sabiex joffri soluzzjoni u jsewwi l-problema darba għal dejjem. Fil-fatt hekk sar u t-tekniku Vassallo gie mitlub jagħmel rapport dwar dak li kien qed jigri, liema rapport gie esebit f'dawn l-

atti a fol 18 fejn inghata raguni teknika l-ghala s-serratura ma kienetx qed tahdem. Meta I-Mosta Technopark Tenants Association baghtet il-kont lill-partijiet sabiex kulhadd ihallas sehemu għat-tiswija, filwaqt li Brian Camilleri għan-nom tal-FAL Malta Limited hallas sehemu, l-konvenut Borg irrifjuta ghax allega illi l-hsara saret minn haddiema tal-attur u semma specifikament lill-attur.

B'ittra datata 8 ta' Gunju 2007 il-konvenut ighid fost affarijiet ohra “*as I have communicated via email, I am not responsible for the damages to the door and I have proof that this was willfully committed by FAL, specifically Brian.*” Din l-ittra tqiegħdet għad-diskussjoni quddiem il-kumitat tat-Tenants Association u Marisa Xuereb bhala Chairperson kitbet lill-konvenut (fol 21) sabiex jissustanza l-allegazzjonijiet tieghu, izda l-konvenut baqa' ma għamilx dan. Fix-xhieda li ta quddiem din il-Qorti l-konvenut qal li ma kellux fiducja fl-assocjazzjoni peress li l-attur kien vicin tagħha. L-attur għalhekk deherlu li kellu jiehu azzjoni civili kontra l-konvenut għal malafama peress li hassu malafamat bl-allegazzjoni tal-konvenut li huwa kkawza hsara volontarja fil-proprijeta' ta' terzi.

Meta l-konvenut xehed quddiem din il-Qorti u mitlub jissustanza dak illi qal, il-konvenut qal illi filwaqt li jikkonferma l-ittra tat-8 ta' Gunju 2007 kitibha hu, kellem lil Andrew Vassallo t-tekniku “*hu qalli li xi nies tieghu kienu qalulu illi kienu jew Brian Camilleri jew xi nies tieghu illi għamlu l-hsara.*” Kien fuq din l-informazzjoni li kiteb l-ittra msemmija. Min naħa tieghu Andrew Vassallo a fol 33 ma semma xejn dwar dan id-diskors. Qal biss illi huwa kien jaf ir-raguni teknika l-ghala gara l-hsara u li kien jaf ukoll illi xi haddiema tal-fabrikli li jahdmu f'dawk l-ambjenti ppruvaw isewwu s-serratura, izda dawn ma kienux teknici u għalhekk ma rnexxielhomx. Fi kwalunkwe kaz qal illi l-iskop tagħhom kien wieħed genwin għad illi ma kienux teknikament kompetenti bizżejjed sabiex isewwuha.

Ikkunsidrat:

Il-Qorti ssib hafna x'ticcensura fl-operat tal-konvenut, meta għamel allegazzjoni ta' hsara volontarja mill-attur fuq

proprjeta' ta' terzi fuq informazzjoni miksuba b'mod indirett. Dina hija sitwazzjoni klassika ta' *hearsay* fejn il-konvenut wasal ghall-konkluzzjoni fuq dak illi qallu haddiehor li min naha tieghu qiegħed jirrepeti dak illi qallu haddiehor. Fuq dan il-konvenut ma vverifika xejn u qabad u għamel allegazzjoni bhal dik fuq l-attur.

L-awturi D.Price u Korieh Duodo fil-ktieb tagħhom "Defamation Law, Procedure and Practice" ighidu "there have been a numerous judicial attempts to define what it is defamatory. The most common direction now given the juries is that a defamatory allegation is one that tends to make reasonable people think the worst of the claimant...." F'dan il-kaz l-ittra indirizzata lic-Chairman tat-Tenants Association il-konvenut qiegħed ipoggi lill-attur f'dawl verament ikrah peress qed tallega illi volontarjament għamel hsara fuq il-proprjeta' ta' l-assocjazzjoni. L-istess fil-kawza Joseph M Pirotta vs Joseph Grima et noe, deciza mill-Qorti ta' l-Appell fit-30 ta' Novembru 2007, il-Qorti tenniet fost affarrijiet ohra li kien bizzejjed jekk il-kliem uzat iwegga l-unur ta' persuna, reputazzjoni u jesponieh għar-redikolu. Dawn il-kriterji kollha jinkwadraw fl-allegazzjoni li l-konvenut għamel fuq l-attur, liema allegazzjoni baqghet mhux sostanzjata u għalhekk ma kienetx tirrifletti l-verita tal-fatti.

Ikkunsidrat:

Fl-eccezzjoni tieghu l-konvenut qal li ma kellux jigi misjub hati ta' malafama peress illi l-ittra kienet indirizzata lill-persuna partikolari. Bir-rispett il-Qorti ma jidħirliex illi hawnhekk il-konvenut għandu ragun. Anke jekk tkun indirizzata lill-persuna wahda jekk ittra jkollha allegazzjonijiet malafamanti, allura f'dak il-kaz il-persuna ngurjuza tista' tħit. F'dan il-kaz jidher illi l-ittra ma kienetx intiza għal persuna partikolari peress illi giet miktuba lic-chairman ta' l-assocjazzjoni bl-iskop illi tigi girata u diskussa waqt il-kumitat, kif fil-fatt gara. Il-konvenut ipprova jiggustifika dak illi kiteb billi qal illi ndirizzaha lic-chairman, pero' dejjem irrefera ghall-attur fil-kwalita' tieghu ta' direttur tas-socjeta' *FAL Malta Limited*. Apparti l-fatt illi l-konvenut irrefera ghall-attur b'ismu, fejn

ma hemmx dubbju ghal min kien qieghed jirreferi, hawnhekk il-Qorti wkoll tagħmel referenza ghall-attur famuz *Gatley fil-ktieb tieghu “Gatley on Libel and Slander”* fejn fost affarijiet ohra ighid “liability for libel does not depend on the intention of the defamer but on the fact of the defamation. The question is not what the writer of a illegged libel means, but what is the meaning of the words he has used.” It-tifsira tal-kliem uzat huwa car u ma jhalli l-ebda dubju. Il-konvenut qieghed jallega b'mod l-aktar car u inekwivoku illi l-attur għamel hsara volontarja fuq proprjeta’ ta’ terzi u għalhekk poggieh f'dak li huwa magħruf bhala “character assassination” sabiex joskura mal-bqija tal-membri tal-kumitat. Mhux hekk biss izda minkejja li huwa gie mogħti kopja tar-rapport tat-tekniku Andrew Vassallo l-konvenut baqa’ jiċċiġi fl-allegazzjoni tieghu u mitlub jiispjega, xorta ma għamel xejn. Dana juri l-animu tal-konvenut li ried verament jingurja u jwegga lill-attur. Għalhekk il-Qorti jidhrlha illi t-talba ta’ l-attur timmerita konferma.

Għal dawn ir-ragunijiet,

Il-Qorti taqta’ u tiddeciedi illi tilqa’ t-talba ta’ l-attur u tikkundanna lill-konvenut li jħallas lill-attur is-somma ta’ seba’ mitt euro (€700) għad-danni għal malafama b’applikazzjoni tal-Art. 28 tal-Ligi ta’ l-IStampa (Kap 248 tal-Ligijiet ta’ Malta), u dan billi dak li ddikjara fl-ittra tat-8 ta’ Gunju 2007 mibghuta lic-chairperson tal-Mosta Technopark Tenants Association huwa inveritjer, malafamanti u offensiv fir-rigward tieghu. Bi-ispejjez kontra l-konvenut.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----